

MASARYKOVA UNIVERZITA
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KOČOVNÁ FILOZOFICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST
PŘI KATEDŘE FILOSOFIE FILOZOFICKÉ FAKULTY MU
V RÁMCI NOCI VĚDCŮ UVÁDĚJÍ

Světská pokušení Pána z Heideggeru

aneb

Kdo byl Hitlerův otec?

B2.13, Filozofická fakulta MU

30. září 2016

Pár slov o hře

Na tomto místě se většinou snažíme našim divákům stručně přiblížit hlavní filosofické myšlenky, jichž se hra týká. V případě takového myslitele, jakým byl Martin Heidegger, se jedná o zvlášť složitý úkol. Dílo autora, jenž je mnohými označován za jednoho z největších filosofů 20. století, se zestručňuje velice těžko. Přesto se to povedlo Ivanu Blechovi ve *Filosofickém slovníku*, proto případné zájemce odkazujeme na toto dílo. Všechny ty *Dasein*, *Sorge*, *besorgen*, *světliny bytí* a další termíny (které jsou jedněm úplně lhostejné, druhým nahánějí strach, třetí naplňují odporem, neboť Heideggerovy myšlenky rozhodně odmítají uznat – a tu malou zbývající skupinku zvedají radostí ze židle) jsou tam zhuštěny takovým způsobem, že jakýkoli pokus o jejich další zestručnění musí nutně selhat, takže by nezbyvalo nic jiného, než inkriminované pasáže doslova opsat.

Tentokrát však chceme upozornit spíše na osobnostní rysy našeho hrdiny a na historické okolnosti jeho života, jimž náleží v naší hře významnější role než jeho filosofii. Heidegger byl údajně velice zdatný turista (tuto vlastnost se nám snad povedlo zachytit alespoň v rovině jeho nerozhodné mysli) a o něco méně zdatný nacist. Míra jeho spolupráce s fašistickým režimem byla a dodnes je předmětem mnoha diskusí. Faktem je, že Heidegger vstoupil roku 1933 do NSDAP, ve které setrval až do roku 1945. Poté se musel zodpovídat před očištnou komisí, která dlouho zkoumala, zda byl přesvědčeným nacistou. Vše skončilo až v roce 1949 (mezitím se Heidegger několikrát psychicky zhroutil), kdy soud rozhodl, že byl „souputník“, a nepostihla jej tedy žádná kárná opatření. Pikantní ovšem je, že navzdory své politické angažovanosti na té nesprávné

straně měl poměr hned se dvěma svými studentkami židovského původu (samozřejmě, s každou v jiném období), Hannah Arendtovou a Elisabeth Blochmannovou.

Vztah s Arendtovou byl pro Heideggera opravdu velice důležitý, neboť s ní udržoval ještě dlouhou dobu korespondenci. Že ona sama částečně na Heideggera ve svém díle navazuje, nás snad ani nemůže překvapit (něco více samozřejmě opět ve *Filosofickém slovníku*, tentokráte z pera Břetislava Horyny).

A Heideggerova manželka Elfriede, za svobodna Petri? Tu by on sám někdy nejspíš nejradši proklel. Byla to dáma, které se pro její rasistické a antisemitské postoje báli sousedé až do samého konce války. Ale jelikož zřejmě neexistují důkazy, že o tom prokletí Martin skutečně přemýšlel, rozhodli jsme se to udělat za něj.

Pokud byste se chtěli o Heideggerovi a jeho filosofii dozvědět opravdu více, můžete sáhnout nejen po již dvakrát zmíněném *Filosofickém slovníku* od kolektivu autorů z Olomouce (1998), ale – pokud máte dost odvahy – i po jeho vlastních dílech, z nichž je nejznámější samozřejmě *Bytí a čas*. Nedostává-li se Vám k tomu potřebného půlročního volna nazbyt, můžete si přečíst kratší shrnutí jeho myšlenek, ovšem stále hutná a podrobná a navíc v angličtině:

<http://plato.stanford.edu/entries/heidegger/>

<http://www.iep.utm.edu/heidegge/>

Vypněte si, prosím, své mobilní telefony a příjemně se bavte.

PŘIPRAVILI A HRAJÍ

Martin Heidegger	Vojta Kubát
Elfriede Heideggerová	Karolína Zapalačová
Hannah Arendtová	Sarah Hladíková
Děkan	Vojta Michlík
Udo	Martin Koutský
Schwarz	Robin Knaur
Profesorka	Květa Houdková
Židovský prodavač	Martin Novák
Hlas z rádia	Petr Kopáček
Mefisto	Iveta Krejčírová

Režie	Petr Kopáček
Scénář	Radovan Burhan
Kostýmy	Šárka Hauschwitzová, Iveta Hrdličková, Iveta Krejčírová
Management	Josef Petrželka

Ohodnoťte naše představení v anketách na kočovném webu:
<http://www.phil.muni.cz/fil/divadlo/>